

Основними законодавчими актами, які регулюють складання фінансової звітності є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], внесені зміни до якого спрямовані на зближення українського законодавства до законодавства ЄС, включаючи нові правила ведення бухгалтерського обліку, формування та оприлюднення фінансової звітності; національні та міжнародні стандарти з обліку та фінансової звітності.

Основні зміни до закону пов'язані з:

- розширенням переліку підприємств, які зобов'язані публічно розкривати свою фінансову звітність та складати її за МСФЗ;
- наведенням критеріїв щодо класифікації підприємств за розміром, що раніше було передбачено лише Господарським кодексом України;
- введенням нового поняття про підприємства, що становлять суспільний інтерес;
- запровадженням нових форм звітності – звіт про управління та звіт про платежі на користь держави;
- введенням поняття таксономії фінансової звітності, яка означає склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю.

Всі ці нововведення наблизили законодавство України до вимог законодавства Євросоюзу. Однак залишаються певні розбіжності. Як в національних, так і в міжнародних стандартах передбачена проміжна фінансова звітність, але її склад в національному законодавстві не розкритий (раніше було передбачено, що вона складається з балансу та звіту про фінансові результати), а в міжнародних стандартах – це стисле подання всіх форм. Користуватись «стислими» формами фінансової звітності українські підприємства не можуть, так як вони подають звітність на затверджених Міністерством фінансів бланках і 3-5 форми передбачені лише для звітування за рік. В свою чергу Директива 2013/34/ЄС навіть щодо річної фінансової звітності передбачає такий мінімальний склад: баланс, звіт про прибутки та збитки й пояснення до фінансової звітності. Перелік проміжної фінансової звітності (у складі Балансу (Звіту про фінансовий стан) та Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)) наведено лише в консультації ДФС, але вона стосується складання фінансової звітності як додатку до податкової декларації з податку на прибуток.

Певні суперечності спостерігаються в термінах подання проміжної фінансової звітності. Якщо до органів статистики її необхідно подати в терміни до 25 числа місяця наступного за звітним кварталом, то до органів ДФС – протягом 40 календарних днів. Однак її подання в електронній формі передбачає одночасне надсилання в обидва органи. Таким чином скорочується термін подання до органів ДФС.

Отже, внесені зміни до законодавства України щодо складання фінансової звітності наблизили її до міжнародних вимог. Одні номінально, так як таксономія фінансової звітності в Україні і так відбувалась шляхом затвердження її бланків, інші фактично – запровадження нових критеріїв поділу підприємств за розміром, визначення підприємств, що становлять суспільний інтерес та звіту про управління (однак рекомендацій та вимог щодо його складання на сьогодні ще немає). Прийняття змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» було спрямоване на основну групу підприємств, які мають найбільші потужності та можливості для міжнародної співпраці, що, безумовно, є позитивною тенденцією.

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. №996 із змінами і доповненнями

І.В. Левочко

Науковий керівник – к.е.н., доц. Коваль З.О.

БУХГАЛТЕРСЬКА СЛУЖБА: РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ

В умовах сьогодення роль бухгалтера на підприємстві невпинно зростає – з облікового працівника, який займається документуванням та перенесенням даних з первинних документів на рахунки бухгалтерського обліку та складанням звітності, він перетворився на радника вищого керівництва. Водночас, бухгалтерська служба є одним із провідних підрозділів управлінської ланки підприємства, що забезпечує формування повної, правдивої та достовірної інформації про фінансовий та майновий стан, здійснення контролю за ефективним використанням матеріальних, грошових та трудових ресурсів, а також прогнозування та попередження негативних явищ у господарській діяльності підприємства.

Організація роботи бухгалтерської служби перш за все передбачає визначення організаційної структури облікового апарату підприємства.

Організаційна структура бухгалтерської служби залежить від багатьох факторів, зокрема від виду діяльності підприємства, чисельності персоналу, рівня автоматизації облікових робіт тощо. На великих та середніх підприємствах вона буває централізованою та децентралізованою. Вибір форми організації бухгалтерської служби визначає чисельність її працівників та витрати на їх утримання - використання централізованої форми передбачає меншу кількість працівників, ніж децентралізована, оскільки зменшується чисельність адміністративного персоналу. Водночас, децентралізація дозволяє краще організувати контроль за виконанням поставлених завдань та витратанням ресурсів підприємства.

Залежно від підпорядкованості працівників бухгалтерії розрізняють три типи її організаційної структури: лінійну, лінійно-штабну та комбіновану. Для малих підприємств характерна лінійна структура, в основу якої

покладено принцип прямого впливу на підлеглих – кожен працівник бухгалтерії безпосередньо підпорядкований головному бухгалтеру.

За лінійно-штабної структури бухгалтерської служби розпорядження головного бухгалтера передаються до виконавців не безпосередньо, а через заступників, які очолюють відповідні підрозділи бухгалтерії.

На великих підприємствах застосовується комбінована структура, за якої частина прав головного бухгалтера делегується його заступникам, а розпорядження щодо питань, які є найважливішими у роботі підприємства, головний бухгалтер надає самостійно.

Отже, бухгалтерська служба займає провідне місце в процесі управління підприємством та тісно взаємопов'язана із його іншими підрозділами, оскільки отримує від них необхідну для ведення обліку та контролю за господарською діяльністю інформацію та здійснює безпосередній вплив на виконання планів підприємства. Необхідною передумовою раціональної організації бухгалтерського обліку є вибір структури бухгалтерської служби, яка, у свою чергу, залежить від ряду факторів, пов'язаних із особливостями функціонування підприємства.

1. Шпак В.А. Організація праці облікового персоналу / В.А. Шпак // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналіз: між. зб. наук. праць Житомирського державного технологічного університету. – 2010. - №3(18). – С.393-400.

Д.В. Лемеш

Науковий керівник – к.е.н, доц. Литвиненко Н. О.

НАПРЯМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СТАНУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ ЗА НАДАНІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Фінансова самостійність підприємств житлово-комунальної галузі в умовах роботи на засадах самоопукності може бути забезпечена лише за умов раціонального та ефективного управління дебіторською заборгованістю.

Вищевикладене обумовлює актуальність теми дослідження та визначає його мету, яка полягає у формулюванні окремих практичних рекомендацій щодо напрямів врегулювання дебіторської заборгованості житлово-комунальних господарств.

Для досягнення поставленої мети передбачалося з'ясувати основну причину наявності протермінованої дебіторської заборгованості та узагальнити пропозиції щодо напрямків вирішення цього питання.

Однією з причин виникнення протермінованої дебіторської заборгованості підприємств житлово-комунального господарства є регулярні неплатежі населення через встановлення економічно-необґрунтованих та завищених тарифів на послуги й через диспропорцію між їх ціною та якістю.

Для врегулювання та поліпшення фінансово-розрахункової дисципліни житлово-комунальних господарств доцільно здійснювати моніторинг дебіторів та формувати реєстр боржників залежно від групи споживачів, суми їх заборгованості, термінів її виникнення; формувати план заходів із реструктуризації боргів.

За результатами дослідження сформульовано ключову проблему несвочасного погашення дебіторської заборгованості та узагальнено можливі напрями врегулювання стану розрахунків з дебіторами за надані житлово-комунальні послуги.

1. Полянов В. П. Аспекти управління дебіторською заборгованістю підприємств житлово-комунальної галузі України в сучасних умовах. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/>

2. Георгієва А. І. Особливості дебіторської заборгованості підприємств житлово-комунального господарства України / А. І. Георгієва, Н. В. Колесник // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2014. – № 1. – С. 158–161.

Х.І. Луцук

Науковий керівник – асист. Луцук І.В.

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Система бухгалтерського обліку та фінансової звітності у державному секторі є важливим елементом економіки країни, оскільки вона формує та наповнює інформаційну базу, що використовується не тільки для прийняття господарських рішень у різних секторах, а й стає фундаментом рішень, які мають політичне значення на державному рівні.

Для забезпечення достовірності облікової інформації і складання якісної звітності установа обирає облікову політику, тобто складається наказ (або розпорядження) про облікову політику.

Згідно із Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [4].